

ตลาดหลักทรัพย์มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยมูลค่าของทุนตามราคาตลาดจะถูกกำหนดจากอุปสงค์และอุปทานในตลาด และเคลื่อนไหวในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ การศึกษาจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของตลาดหลักทรัพย์และทดสอบความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างมูลค่าของทุนตามราคาตลาดกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยใช้ข้อมูลนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 ซึ่งเป็นปีที่มีการก่อตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยขึ้นเป็นครั้งแรก จนถึงปี พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นปีที่มีมูลค่าของทุนตามราคาตลาดสูงสุด นำมาทดสอบความนิ่งของข้อมูล จากนั้นทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว และความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลของมูลค่าของทุนตามราคาตลาดกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประกอบด้วย ผู้ลงทุนรายย่อยมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 70 และมีพฤติกรรมการลงทุนระยะสั้น ส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์ไม่สะท้อนปัจจัยพื้นฐานที่เหมาะสม และสถาบันตัวกลาง อันได้แก่ บริษัทหลักทรัพย์ ขาดการพัฒนาดำเนินงานวิจัย รวมถึงหลักทรัพย์ที่ใช้ระดมทุนประเภทตราสารทุนมีการกระจุกตัวอยู่เพียงบางภาคธุรกิจ ทำให้เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ ขณะเดียวกัน การขาดการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ส่งผลให้ผู้ลงทุนขาดความมั่นใจในการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์

การทดสอบความสัมพันธ์ในระยะยาว และการทดสอบความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล พบว่า ขนาดของตลาดหลักทรัพย์ ที่คำนวณได้จากอัตราส่วนมูลค่าของทุนตามราคาตลาดต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ มีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และเคลื่อนไหวในทิศทางเดียวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อประชากร รวมถึงมีความสัมพันธ์ในลักษณะที่เป็นสาเหตุ หรือเป็นตัวกำหนดผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อประชากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น หากรัฐบาลต้องการให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อประชากรเพิ่มขึ้น รัฐบาลต้องเร่งหามาตรการกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวของการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ พร้อมส่งเสริมกำกับดูแลให้การซื้อขายหลักทรัพย์มีสภาพคล่อง โปร่งใส ยุติธรรม เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุน

The Stock Exchange of Thailand (SET) set the important role towards the national economy by market capitalization determined from demand and supply in the market, and move in the same direction as gross domestic product. The objectives of this research were to study the components of the SET and the causality test between market capitalization and gross domestic product. The study used the data from 1975, which was the first year of establishment of the SET, up to 2003 when market capitalization reached the maximum. The stationary test, long - run equilibrium relationship and causality test between market capitalization and gross domestic product were implemented.

The study found that the components of the SET consisted of 70% of individual investors with speculation and short - term investment, the securities price had not reflected fundamental factors and intermediaries such as securities companies lacked the research development. Moreover, the issued securities were concentrated in some sectors which were the constraint to the Stock Exchange of Thailand's development. Meanwhile, there was a lack of good corporate governance for the listed companies in the SET under the Securities Exchange Commission's supervision and securities for transaction were unreliable to investors.

The long - run equilibrium relationship testing and causality test found that the size of the stock market as measured by the ratio of market capitalization divided by GDP, had short - run and long - run equilibrium relationship with movement in the same direction as per capita GDP, including the statistically significant causal relationship. Therefore, if the government wants to increase the per capita GDP, it has to construct a plan to stimulate the expansion of investment in the Stock Exchange of Thailand. Simultaneously, the government should enhance the liquidity of securities transactions and the operation should be disciplined, transparent, and fair to increase investor confidence.